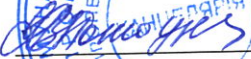
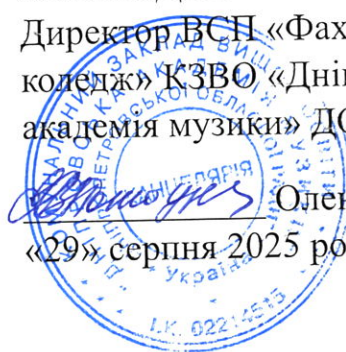

**Комунальний заклад вищої освіти
«Дніпровська академія музики» Дніпропетровської обласної ради»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ВСП «Фаховий музичний
коледж» КЗВО «Дніпровська
академія музики» ДОР»

Олена ПОТОЦЬКА
«29» серпня 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ІСТОРІЯ ВИКОНАВСЬКИХ СТИЛІВ»**

“Фортепіано”

Освітньо-професійний ступінь – Фаховий молодший бакалавр

Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність – 025 «Музичне мистецтво»

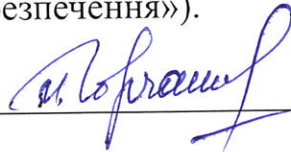
Освітньо-професійна програма – «Музичне мистецтво»

**Д н і п р о
2 0 2 5**

Розробник: викладачка А.О.Пєскова

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Історія виконавських стилів» («Фортепіано») відповідає стандарту фахової передвищої освіти України, галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво», освітньо-професійній програмі «Музичне мистецтво» 2025 року, навчальним планам підготовки здобувачів освітньо-професійного ступеня Фаховий молодший бакалавр 2025-2026 навчального року (на основі повної середньої освіти), методичним рекомендаціям Міністерства освіти і науки України (лист 1/9-434 від 09.07.2018 року «Щодо рекомендацій з навчально-методичного забезпечення»).

Гарант ОПП

Ірина ГОРЧАКОВА

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Історія виконавських стилів» відповідає стандарту фахової передвищої освіти України, галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво» затверджено та введено в дію рішенням методичної ради ВСП «Фаховий музичний коледж» КЗВО «Дніпровська академія музики» ДОР» (протокол № 1 від «29» серпня 2025 року).

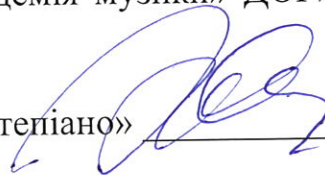
Голова ради

Олена ПОТОЦЬКА

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Історія виконавських стилів» відповідає стандарту фахової передвищої освіти України, галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво» розглянуто і схвалено на засіданні циклової комісії «Фортепіано» ВСП «Фаховий музичний коледж» КЗВО «Дніпровська академія музики» ДОР» (протокол № 1 від «27» серпня 2025 року).

Голова циклової комісії «Фортепіано»

Юлія ЖИТНА

1. Опис навчальної дисципліни

<i>Найменування показників</i>	<i>Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, рівень освіти</i>	<i>Характеристика навчальної дисципліни</i>
Кількість кредитів – 3	Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»	Вибіркова
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність – 025 «Музичне мистецтво»	Рік підготовки – 1
Тижневих годин: аудиторних – 2 самостійної роботи – 2	освітньо-професійна програма - «Музичне мистецтво»	Семестр – 2
Вид контролю – залік	Рівень освіти - фахова передвища освіта Освітньо-професійний ступінь – Фаховий молодший бакалавр	Аудиторні заняття – 42 години Самостійна робота здобувачів – 48 годин

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

2.1. Мета курсу – сформувати у здобувачів виконавське мислення на основі знань з історії виникнення й удосконалення музичних інструментів, а також принципів стильового виконання, що відображають еволюцію виразових і технічних можливостей інструментарію в сольному, ансамблевому та оркестровому виконавстві. Курс має на меті набуття практичних прийомів реалізації завдань відповідно до стилю епохи, стилю композитора та індивідуального стилю виконавця. Окрім того, дисципліна має ознайомити здобувачів з педагогічними та виконавськими принципами видатних музикантів від Середньовіччя до сучасності, а також з естетичними традиціями європейського академічного фортепіанного виконавства.

2.2. Завдання: – розширення музичного кругозору здобувачів для уміння давати об’єктивну оцінку історичних явищ стилів фортепіанного виконавства;

- ознайомлення здобувачів з основними принципами стильового виконання на клавішних інструментах, що включають в себе ранні клавішно-струнні інструменти, орган та зріле фортепіано;
- формування професійних виконавсько-естетичних орієнтирів, переконань, світогляду;

- розвиток пізнавальних і фахових зацікавлень у самостійній творчій роботі;
- ознайомлення здобувачів освіти з досягненнями європейського фортеп'янно-виконавського мистецтва, класичною і сучасною виконавською практикою фортеп'янного виконавства;
- вивчення історії розвитку традиції виконавства на клавішних інструментах (XIV – XXI століття);
- знайомство з особливостями розвитку клавірного, органного та фортеп'янного виконавства у вітчизняній та зарубіжній музичній культурі.

2.3. Компетентності:

ІНТЕГРАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ (ІК)

-Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері музичного мистецтва або у процесі навчання, що вимагає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, історії мистецтва, музичного виконавства та педагогіки, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ (ЗК):

ЗК 5 - Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК 6 - Здатність вчитися і оволодівати сучасними формами;

СПЕЦІАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ (СК):

СК 1 - Здатність використовувати знання та розуміння традиційних і сучасних культурно-мистецьких процесів і практик у власній професійній діяльності;

СК 3 - Здатність відтворювати художньо-образний зміст музичного твору у виконавській діяльності;

СК 4 - Здатність використовувати спеціалізовані знання з теорії, історії та методології музичного мистецтва;

СК 5 - Здатність демонструвати професійні навички та уміння в музично-теоретичній/виконавській/педагогічній/ /організаційно-творчій діяльності;

СК 8 - Здатність оперувати професійною термінологією.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (РН):

РН 6 - Визначати зміст, форму, жанрово-стильові особливості музичного твору як на слух, так і при вивченні нотного тексту;

РН 8 - Розпізнавати різні компоненти музичної мови;

РН 9 - Оперувати традиційними й сучасними знаннями в контексті освітньої виконавської/музично-теоретичної/педагогічної/організаційно-творчої діяльності (відповідно до освітньо-професійної програми);

РН 13 - Використовувати професійну термінологію під час виконання творчих та навчальних завдань.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1

ВВЕДЕННЯ В КУРС

Ставлення до музики за доби Античності та Середньовіччя. Дослідження фортепіанного виконавства. Основні проблеми вивчення мистецтва гри на клавішних інструментах.

Тема 2

ІСТОРІЯ ІНСТРУМЕНТА

Виникнення струн та клавіатури. Застосування клавіатури на струнних інструментах. Виникнення та будова клавикорду. Виникнення та будова клавесину. Історична доля клавіра.

Найдавніші приклади музики для клавіра. Орнаментика. Навчання і техніка гри на клавірі. Клавір як інструмент басса континуо. Клавірна творчість XVI-XVII століття. Формування особливостей фактури.

ОРГАННО-КЛАВІРНІ ШКОЛИ XVI-XVIII СТОЛІТЬ

Іспанія, Нідерланди, Англія, Італія. Венеційська школа. Стиль бароко - естетика та формування. Джироламо Фрескобальді і XVII століття в італійській клавірній музиці. Німеччина, Франція, Польща і Чехія.

КЛАВІРНА МУЗИКА В УКРАЇНІ

Перші інструментальні твори та музиканти XV-XVI століть. Клавірна музика в Києві. Поширення української музичної культури на північ.

Тема 3

ФРАНЦУЗЬКА КЛАВІРНА ШКОЛА XVIII СТОЛІТТЯ

Франсуа Куперен. Назви клавесинних творів. Клавірна фактура творів Ф.Куперена. Рекомендації Куперена до виконання його творів. Ремарки, аплікатура, орнаментика, ліги й інші знаки пунктуації. Регістрування, ритмічна орнаментика. Видання і редакції творів Куперена.

Тема 4

ІТАЛІЙСЬКА КЛАВІРНА ШКОЛА XVIII СТОЛІТТЯ

Доменіко Скарлятті. Клавірні твори Скарлятті. Розуміння сонати. Клавірний стиль. Особливості виконання сонат Скарлятті. Темпові позначення, орнаментика, виконавське розкриття будови сонат. Планування звучання. Редакції та видання сонат Скарлятті.

Тема 5

ЙОГАН СЕБАСТІАН БАХ

Віртуоз і вчитель. Сильові особливості клавірних творів Баха. Жанри і форми, фактура. Особливості виконання клавірних творів Баха. Орнаментика, артикуляція, фразування, темпоритм, динаміка гучності, педалізація. Історія інтерпретації клавірних творів Баха. Видання і редакції. Виконання клавірних творів Баха у XX столітті.

ГЕОРГ ФРІДРІХ ГЕНДЕЛЬ

Клавірні твори Генделя. Фактура. Про виконання клавірних творів Генделя. Видання творів Генделя.

Тема 6

РАННІЙ КЛАСИЦИЗМ. ВИНИКНЕННЯ ФОРТЕПІАНО

Зародження класицизму в клавірній музиці Італії. Підготовка класицизму в Австрії й Німеччині. Німецькі музиканти в Англії. Огляд виконавської діяльності. Погляди К.Ф.Е.Баха на клавірне виконавство.

Тема 7

СТАНОВЛЕННЯ ЖАНРУ КЛАСИЧНОЇ ФОРТЕПІАННОЇ СОНАТИ У ТВОРЧОСТІ Й.ГАЙДНА

Фортепіанні твори Гайдна. Виконавські вказівки в нотних текстах Гайдна. Видання і редакції фортепіанних творів Гайдна.

КЛАВІРНА ТВОРЧИСТЬ В.МОЦАРТА

Піаніст Моцарт на тлі виконавства класичної доби. Фортепіанна творчість Моцарта. Виконавська практика часів Моцарта та інтерпретація його фортепіанних творів. Поняття стилю в музиці й виконанні. Динаміка гучності, фразування, артикуляція, туше. Педалізація, темпоритм, орнаментика. Видання і редакції фортепіанних творів Моцарта. Твори Моцарта у піаністичній практиці XX століття.

Л. БЕТХОВЕН ТА НОВА ТРАКТОВКА ФОРТЕПІАНО

Бетховен як піаніст-виконавець і педагог. Виконавський стиль. Звучання фортепіано. Темпоритм. Виконавська техніка. Педагогічні засади. Фортепіанні твори Бетховена: фактура, темпоритм, фразування, ліги й артикуляція. Акценти, динаміка гучності, педалізація, орнаментика. Виконавські вказівки Бетховена та стильові особливості виконання його фортепіанних творів. Редакції творів Бетховена. Інтерпретація творів Бетховена піаністами XX століття.

Тема 8

УКРАЇНЬКА КЛАВІРНА МУЗИКА ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XVIII СТ.

Своєрідність зв'язків української і європейської культур. Творчість композиторів Максима Березовського та Дмитра Бортнянського.

Тема 9

РОМАНТИЧНЕ ФОРТЕПІАННЕ МИСТЕЦТВО

Фортепіанна фактура романтичної музики. Піаніст-виконавець доби романтизму. Піаністи доби блискучого стилю - віртуози і педагоги. Муціо Клементі. Карл Черні.

Тема 10

Р.ШУМАН

Обдарування і доля музиканта. Фортепіанна творчість. Особливості музичної мови. Фактура. Роберт Шуман про фортепіанне виконання. Видання та редакції. До історії виконання фортепіанних творів Р.Шумана.

ТВОРЧІСТЬ Ф.ШОПЕНА

Ф.Шопен як піаніст-виконавець. Фортепіанна педагогіка Ф.Шопена. Сильові особливості творів Ф.Шопена. Фактура. Виконавська традиція Ф.Шопена та її історичні метаморфози. Труднощі виконання у нотному тексті Ф.Шопена. Редакції творів Ф.Шопена.

Ф. ЛІСТ І РОЗВИТОК ВИРАЗНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ ФОРТЕПІАНО

Ф.Ліст як піаніст-виконавець. Фортепіанна педагогіка Ф.Ліста. Твори Ф.Ліста. Фактура. Особливості виконання творів Ф.Ліста. Вказівки в авторських текстах. Редакції творів Ф.Ліста. Історія виконання творів Ф.Ліста.

Тема 11

РОЗВИТОК ФОРТЕПІАННОГО МИСТЕЦТВА В УКРАЇНІ XIX СТОРІЧЧЯ (Долисенківська доба)

Формування фортепіанної культури у Східній Україні. Фортепіанна культура XIX сторіччя в Західній Україні. Фортепіанні твори українських композиторів. Українські композитори-піаністи долисенківської доби.

МИКОЛА ЛИСЕНКО

Творчий шлях піаніста. Виконавська естетика і стиль. Педагогічна діяльність М.Лисенка. Фортепіанні твори М.Лисенка. Особливості виконання. Видання фортепіанних творів М.Лисенка. Історія виконання музики М.Лисенка.

Тема 12

ФОРТЕПІАННА МУЗИКА XX СТ.

Видатні піаністи-виконавці на зламі XIX - XX сторіччя. Найважливіші тенденції у розвитку фортепіанної фактури XX сторіччя. Ферруччо Бузоні. Імпресіонізм у фортепіанній музиці - Клод Дебюссі: фортепіанна фактура, особливості динаміки, туше та артикуляції, інтерпретація творів Дебюссі.

ВИДАТНІ ЗАРУБІЖНІ ВИКОНАВЦІ ТА ПЕДАГОГИ ХХ СТ.

Видатні піаністи-виконавці ХХ ст.: Альфред Корто, Володимир Горовиць, Генріх Нейгауз, Артур Шнабель, Вальтер Гізекінг, Еміль Гілельс, Артуро Бенедетті Мікельанджелі, Глен Гульд.

СУЧАСНА ПРОФЕСІЙНА ВИКОНАВСЬКА ПЕДАГОГІЧНА ШКОЛА В УКРАЇНІ. ТРАДИЦІЇ ТА НОВАТОРСТВО

Українські піаністи: Пухальський Володимир В'ячеславович, Нейгауз Генріх Густавович, Задор Дезидерій Євгенович, Горовиць Володимир Самійлович, Марія Ізраїлівна Грінберг, Блуменфельд Фелікс Михайлович, Задерацький Всеволод Петрович, Сильванський Микола Йосипович, Барвінський Василь Олександрович, Заремба Владислав Іванович, Регіна Самійлівна Горовиць, Ігор Володимирович Четуєв.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва розділу і теми	Кількість годин				
	Усього	У тому числі			
		Лекц.	Практ	Лабор	Індив
Тема 1.					
ВВЕДЕННЯ В КУРС		1			
<i>Разом за темою 1</i>	<i>1</i>				
Тема 2.					
ІСТОРІЯ ІНСТРУМЕНТА		2			2
ОРГАННО-КЛАВІРНІ ШКОЛИ XVI-XVII СТ. ОСОБЛИВОСТІ АНГЛІЙСЬКОЇ, ІТАЛІЙСЬКОЇ, НІМЕЦЬКОЇ ТА ФРАНЦУЗЬКОЇ ШКІЛ		4			2
КЛАВІРНА МУЗИКА В УКРАЇНІ		2			
<i>Разом за темою 2</i>	<i>12</i>	<i>8</i>			<i>4</i>
Тема 3.					
ФРАНЦУЗЬКА КЛАВІРНА ШКОЛА XVIII СТ.		2			4
<i>Разом за темою 3</i>	<i>6</i>	<i>2</i>			<i>4</i>
Тема 4.					
ІТАЛІЙСЬКА КЛАВІРНА ШКОЛА XVIII СТ.		2			
<i>Разом за темою 4</i>	<i>2</i>				
Тема 5.					
Й.С.БАХ		2			4

Г.Ф.ГЕНДЕЛЬ. КЛАВІРНА ТВОРЧІСТЬ. РИСИ СТИЛЮ.		1				
<i>Разом за темою 5</i>	7	3				4
Тема 6.						
РАННІЙ КЛАСИЦИЗМ. ВИНИКНЕННЯ ФОРТЕПІАНО.		2				2
<i>Разом за темою 6</i>	4	2				2
Тема 7.						
СТАНОВЛЕННЯ ЖАНРУ КЛАСИЧНОЇ ФОРТЕПІАННОЇ СОНАТИ У ТВОРЧОСТІ Й.ГАЙДНА.		2				3
КЛАВІРНА ТВОРЧІСТЬ В.МОЦАРТА.		2				3
Л. БЕТХОВЕН ТА НОВА ТРАКТОВКА ФОРТЕПІАНО.		2				3
<i>Разом за темою 7</i>	15	6				9
Тема 8.						
УКРАЇНСЬКА КЛАВІРНА МУЗИКА ДР.ПОЛОВИНИ ХVІІІ СТ.		2				3
<i>Разом за темою 8</i>	5	2				3
Тема 9.						
РОМАНТИЧНЕ ФОРТЕПІАННЕ МИСТЕЦТВО.		2				3
<i>Разом за темою 9</i>	5	2				3
Тема 10.						
Р.ШУМАН ТВОРЧІСТЬ Ф.ШОПЕНА.		2				4
Ф. ЛІСТ І РОЗВИТОК ВИРАЗНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ ФОРТЕПІАНО.		2				2
<i>Разом за темою 10</i>	15	6				9
Тема 11.						
РОЗВИТОК ФОРТЕПІАННОГО МИСТЕЦТВА В УКРАЇНІ ХІХ СТ (ДОЛІСЕНКІВСЬКА ДОБА)		1				1
МИКОЛА ЛИСЕНКО		1				2
<i>Разом за темою 11</i>	5	2				3
Тема 12.						

ФОРТЕПІАНА МУЗИКА ХХ СТ.		2				
ВИДАТНІ ЗАРУБІЖНІ ВИКОНАВЦІ ТА ПЕДАГОГИ ХХ СТ.		2				4
СУЧАСНА ПРОФЕСІЙНА ВИКОНАВСЬКА ПЕДАГОГІЧНА ШКОЛА В УКРАЇНІ. ТРАДИЦІЇ ТА НОВАТОРСТВО		2				3
<i>Разом за темою 12</i>	13	6				7
Усього годин	90	42				48

5. Теми лекційних занять навчальним планом не передбачені

6. Теми лабораторних занять навчальним планом не передбачені

7. Теми індивідуальних занять навчальним планом не передбачені

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Тема 1. ВВЕДЕННЯ В КУРС. Питання.	5
2	Тема 2. ІСТОРІЯ ІНСТРУМЕНТА. ОРГАННО-КЛАВІРНІ ШКОЛИ XVI- XVII СТ. ОСОБЛИВОСТІ АНГЛІЙСЬКОЇ, ІТАЛІЙСЬКОЇ, НІМЕЦЬКОЇ ТА ФРАНЦУЗЬКОЇ ШКІЛ. КЛАВІРНА МУЗИКА В УКРАЇНІ. Питання. 1.Перші інструментальні поліфонічні п'єси. 2.Варіації та сюїти. 3.Прелюдії і токати. 4. Клавірна творчість Ф. Прокоповича. 5. Клавірна творчість Я. Марковича. 6. Орган та регаль	5
3	Тема 3. ФРАНЦУЗЬКА КЛАВІРНА ШКОЛА XVIII СТ. . Питання. 1.Клавірна творчість Ж.Ф.Рамо. 2.Клавірна творчість Л.К.Дакена. 3.Клавірна творчість Ж.Ф.Дандріє.	5
4	Тема 4. ІТАЛІЙСЬКА КЛАВІРНА ШКОЛА XVIII СТ. Питання.	5
5	Тема 5. Й.С.БАХ. Г.Ф.ГЕНДЕЛЬ. КЛАВІРНА ТВОРЧІСТЬ. РИСИ СТИЛЮ. Питання.	5

	<p>1. Вибрані цикли ДТК Й.С.Баха. 2. Клавірні сюїти Г.Ф.Генделя. 3. Семантика тональностей.</p>	
6	<p>Тема 6. РАННІЙ КЛАСИЦИЗМ. ВИНИКНЕННЯ ФОРТЕПІАНО. Питання.</p> <p>1. Клавірна творчість Йогана Христіана Баха. 2. Клавірна творчість Карла Філіпа Емануеля Баха.</p>	5
7	<p>Тема 7. СТАНОВЛЕННЯ ЖАНРУ КЛАСИЧНОЇ ФОРТЕПІАННОЇ СОНАТИ У ТВОРЧОСТІ Й.ГАЙДНА. КЛАВІРНА ТВОРЧІСТЬ В.МОЦАРТА. Л. БЕТХОВЕН ТА НОВА ТРАКТОВКА ФОРТЕПІАНО. Питання.</p> <p>1. Еволюція жанру сонати у творчості Й.Гайдна. 2. Особливості мікроартикуляції у творах Моцарта. 3. Видатні піаністи-виконавці циклу сонат Бетховена</p>	5
8	<p>Тема 8. УКРАЇНСЬКА КЛАВІРНА МУЗИКА ДР.ПОЛОВИНИ XVIII СТ. Питання.</p> <p>1. Музична творчість Г.Сковороди. 2. Музична творчість І.Мазепи.</p>	5
9	<p>Тема 9. РОМАНТИЧНЕ ФОРТЕПІАННЕ МИСТЕЦТВО. . Питання.</p> <p>1. Фортепіанна творчість Ф.Мендельсона-Бартольдї. 2. Фортепіанна творчість Ф.Шуберта 3. Фортепіанна творчість К.- М.Вебера.</p>	5
10	<p>Тема 10. Р.ШУМАН. ТВОРЧІСТЬ Ф.ШОПЕНА.Ф. ЛІСТ І РОЗВИТОК ВИРАЗНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ ФОРТЕПІАНО. Питання.</p> <p>1. Виконавський стиль у творах Шопена М.Полліні. 2. Виконавський стиль у творах Шопена А.Корто. 3. Виконавський стиль у творах Ліста Д.Циффри. 4. Виконавський стиль у творах Ліста Л.Ховарда. 5. Р.Шуман - "Альбом для юнацтва"</p>	3
11	<p>Тема 11. РОЗВИТОК ФОРТЕПІАННОГО МИСТЕЦТВА В УКРАЇНІ XIX СТ (ДОЛИСЕНКІВСЬКА ДОБА). МИКОЛА ЛИСЕНКО. Питання.</p> <p>1. Фортепіанна творчість О.Нижанківського. 2. Фортепіанна творчість А.Єдлічки. 3. Фортепіанна творчість П.Сокальського</p>	
12	<p>Тема 12. ФОРТЕПІАННА МУЗИКА XX СТ. ВИДАТНІ ЗАРУБІЖНІ ВИКОНАВЦІ ТА ПЕДАГОГИ XX СТ. СУЧАСНА ПРОФЕСІЙНА ВИКОНАВСЬКА ПЕДАГОГІЧНА</p>	

	<p>ШКОЛА В УКРАЇНІ. ТРАДИЦІЇ ТА НОВАТОРСТВО. Питання. 1. Сецессія як стиль виконавства. 2. Фортепіанна творчість М.Равеля. 3. Традиції та представники Катеринославської фортепіанної школи. 4. Традиції та представники Київської фортепіанної школи. 5. Традиції та представники Одеської фортепіанної школи. 6. Традиції та представники Львівської фортепіанної школи. 7. Фортепіанні твори В.Косенка.</p>	
	<p>Всього за навчальним планом</p>	<p>48</p>

**9. Індивідуальні завдання
навчальним планом не передбачені**

10. Методи та технології навчання

При проведенні визначених планом видів занять використовуються такі методи:

- групового навчання;
- «мозковий штурм»;
- пояснювально-пошуковий метод;
- опрацювання дискусійних питань;
- метод жанрово-стильового аналізу;
- проблемно-евристичний метод;
- репродуктивний.

11. Методи та критерії оцінювання

Методи оцінювання запланованих програмних результатів навчання: тестування (підсумковий контроль), теоретичні виступи з доповідями.

Критерії оцінювання знань і компетентностей з навчальної дисципліни «Історія виконавських стилів» (форма контролю – залік):

«Зараховано» (А-Е за шкалою ECTS) ставиться здобувачу освіти:

- 1) який виконав робочу програму за результатами поточного контролю;
- 2) виконав блок самостійної роботи, який містить творчі завдання;
- 3) за підсумковим оцінюванням знань та вмінь з боку викладача демонструє засвоєння матеріалу та виконує практичні завдання на рівні від «відмінного» до «достатнього», а саме:
 - Здобувач може охарактеризувати основні етапи розвитку фортепіанного виконавства та визначити їх ключові особливості.
 - Здобувач вміє аналізувати виконавські стилі видатних піаністів та виявляти їхні індивідуальні риси, використовуючи професійну термінологію.

- Здобувач добре знає основні естетичні принципи, технічні засоби та педагогічні школи різних історичних періодів.
- Здобувач дає визначення ключовим поняттям, таким як: «клавір», «стиль бароко», «віденська класична школа», «романтичний стиль», «історично інформоване виконавство».
- Здобувач може порівнювати особливості виконання творів різних композиторів (наприклад, Баха, Моцарта, Шопена, Ліста) та обґрунтовувати відмінності.
- Здобувач базово знає основні принципи орнаментики, артикуляції та педалізації, характерні для різних епох.
- Здобувач вміє базово розрізняти різні видання та редакції фортепіанних творів та пояснювати їх значення для виконавської практики.
- Здобувач дає визначення поняттям «блискучий стиль», «туше», «фразування» та «темпоритм» в контексті фортепіанного виконавства.

«Не зараховано» (FX-F за шкалою ECTS) ставиться здобувачу освіти:

- 1) який протягом семестру має 70 відсотків і більше не відпрацьованих заборгованостей від загальної кількості занять з навчальної дисципліни;
- 2) має відсутність будь-яких уявлень про вивчений матеріал.

12. Методичне забезпечення

12.1. Робоча програма.

12.2. Силабус.

12.3. Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів освіти.

12.4. Конспекти тематичного матеріалу практичних занять.

13. Рекомендована література

Основна

1. Бурбан М. І. Фортепіанна творчість М. Скорика: особливості виконавського стилю. *Українська музична культура*. 2021. № 1–2. 45–56 с.
2. Іванова К. Д. Фортепіанна спадщина Я. Степового. *Збірник статей*. 2021. 150–162 с.
3. Коваль А. Р. Особливості виконавської манери піаністів-романтиків. *Українська музикологія*. 2022. № 2. 88–97 с.
4. Макарова Л. К. Педагогічні принципи Г. Г. Нейгауза у сучасному фортепіанному мистецтві. *Наукові записки Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського*, 2023. Т. 3. 110–121 с.

5. Михайленко О. С. Віртуозний стиль Ф. Ліста та його вплив на українських піаністів. *Наукові праці*. 2020. № 1. 34–45 с.
6. Олійник І. В. Виконавські аспекти фортепіанних сонат М. Лисенка. *Науковий вісник*. 2023. № 5. 190–201 с.
7. Панасенко Н. А. Інтерпретація творів сучасних композиторів: новітні підходи. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв*. 2022. № 1. 78–89 с.
8. Савицька О. Г. Історично інформоване виконавство в Україні: від теорії до практики. *Науковий вісник*, 2024. № 1. 50–60 с.
9. Соломонова О. Б. Асоціативне мислення як базовий принцип навчання в музичному закладі. Трансформація музичної освіти і культури: традиція і сучасність. Одеса: «Астропринт», 2021. 172–176 с.
10. Фоменко Н. В. Еволюція виконавських стилів у фортепіанній музиці ХХ століття. *Науковий вісник*, 2020. Вип. 1. 10–15 с.
11. Фоменко Н. В. Виконавська естетика романтизму у фортепіанному мистецтві. *Збірник статей*, 2023. 130–145 с.
12. Фоменко Н. В. Виконавські традиції творів Вольфганга Амадея Моцарта. *Наукові записки*, 2023. Вип. 4. 112–120 с.
13. Фоменко Н. В. Інтерпретація творів Роберта Шумана в контексті сучасного виконавства. *Культура і сучасність*, 2022. № 1. 55–60 с.
14. Фоменко Н. В. Історично інформоване виконавство як явище сучасної музичної культури. *Збірник наукових праць*, 2022. Вип. 2. 78–85 с.
15. Фоменко Н. В. Особливості виконавського стилю Володимира Горовиця. *Наукові вісники*, 2020. Вип. 2. 25–30 с.
16. Фоменко Н. В. Роль педагогіки в формуванні виконавської майстерності піаністів. *Методичний посібник*, 2024. 30–35 с.
17. Фоменко Н. В. Фортепіанна творчість Людвіга ван Бетховена у сучасній інтерпретації. *Мистецтвознавство*, 2021. № 3. 45–50 с.
18. Фоменко Н. В. Фортепіанна музика українських композиторів кінця ХІХ – початку ХХ століття. *Матеріали міжнародної конференції*, 2021. 90–98 с.
19. Штейнпресс Б. М. Клавірні твори Д. Бортнянського в контексті епохи. *Музичне мистецтво*, 2020. № 3. 20–28 с.

Додаткова

1. Гнатів Т. Українська фортепіанна культура. Івано-Франківськ, 2009. 280 с.
2. Каплун О. Естетика музичного виконавства. К., 2016. 200 с.
3. Карась Г. В. Еволюція художніх стилів в музичному мистецтві. Курс лекцій. Івано-Франківськ, 2018. 103 с.

4. Кашкадамова Н. Б. Виконавська інтерпретація у фортепіанному мистецтві ХХ сторіччя. – Львів : ККІНПАТРИ ЛТД, 2014. – 340 с.
5. Кашкадамова Н. Б. Історія фортепіанного мистецтва. Тернопіль, 2006. 352 с.
6. Кашкадамова Н. Б. Фортепіанне мистецтво Шопена : наук.-метод. нарис / Н.Б. Кашкадамова ; Вищий держ. муз. ін-т ім. М. Лисенка. – Тернопіль : СМП "Астон", 2000. – 80 с.
7. Колесник О. Виконавські школи та їх вплив на формування репертуару. К., 2017. 190 с.
8. Мазепа Л. Фортепіанна творчість М. Лисенка: виконавський аспект. Львів, 2003. 150 с.
9. Малоземова О. Фортепіанне виконавство як соціокультурний феномен. Львів, 2015. 245 с.
10. Надлер Г. Становлення та розвиток музично-виконавського мистецтва в Україні. К., 2008. 210 с.
11. Редя В. Музика в культурній дипломатії сучасної України. Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. Випуск 48, 2024. 153-160 с.
12. Рябуха Т. Феномен історично інформованого виконавства в сучасній музичній культурі. К., 2019. 260 с.
13. Самойленко О. Музична культура як категорія історії та сучасності. Одеса, 2014. 315 с.
14. Ситник І. Методика викладання гри на фортепіано: історичні аспекти. Львів, 2007. 160 с.
15. Сюта Б. Українська музична культура: становлення та розвиток. Тернопіль, 2008. 290 с.
16. Шевченко С. Історична динаміка фортепіанного виконавства. Харків, 2011. 220 с.
17. Шип С. В. Теорія художніх стилів : Монографія / С. В. Шип. – Суми : ФОП Цьома С. П., 2023. – 138 с.
18. Юцевич Ю. Музичний словник-довідник. Тернопіль, 2003. 404 с.
19. Badura-Skoda P. Interpreting Mozart: The Performance of His Piano Pieces. Oxford : Oxford University Press, 2005. 544 p.
20. Bilson M. Performing Mozart's Piano Concertos. Ithaca : Cornell University Press, 2003. 272 p.
21. Drake K. The Genius of the Piano: From Bach to Liszt. Chicago : University of Chicago Press, 2008. 320 p.
22. Gieseking W., Leimer K. Piano Technique: The Shortest Way to Piano Perfection. New York : Dover Publications, 2000. 128 p.

23. Goedde M. From Bach to Liszt: The Romantic Tradition in Piano Performance. Routledge, 2017. 300 p.
24. Gould G. The Glenn Gould Reader. London : Faber & Faber, 2006. 520 p.
25. Leigh R. The Art of Piano Playing. Bärenreiter-Verlag, 2010. 180 p.
26. Leppert R. The Interpretation of Music. Blackwell Publishing, 2009. 384 p.
27. Palmer W. The Complete Guide to Piano Interpretation. Oxford : Oxford University Press, 2013. 240 p.
28. Rink J. The Cambridge Companion to the Piano. Cambridge : Cambridge University Press, 2006. 328 p.
29. Rosen C. Piano Notes: The World of the Pianist. New York : Free Press, 2002. 352 p.
30. Sachs K. A History of Musical Instruments. New York : Dover Publications, 2006. 504 p.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Дніпровська академія музики [сайт]. – Режим доступу: <http://dk.dp.ua/> (дата звернення: 30.01.2024).
2. Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАНУ [сайт]. – Режим доступу: <http://etnolog.org.ua/> (дата звернення: 14.02.2024).
3. Інститут проблем сучасного мистецтва [сайт]. – Режим доступу: <http://www.mari.kiev.ua/> (дата звернення: 27.03.2024).
4. Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка [сайт]. – Режим доступу: <https://lnma.edu.ua/> (дата звернення: 06.05.2024).
5. Національна академія мистецтв України [сайт]. – Режим доступу: <https://academyart.org.ua/> (дата звернення: 22.07.2024).
6. Національна музична академія України [сайт]. – Режим доступу: <https://knmau.com.ua/> (дата звернення: 19.04.2024).
7. Національна наукова бібліотека України імені В.І. Вернадського [сайт]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/> (дата звернення: 11.06.2024).